

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ

ԳԻՆ 10 ՓԲՅ

ԱՍԻԱ կը հատարակուի ամեն օր փոքր զիրարով եւ հասը 40
արայ :
Բաժանորդագրութեան տեղն է Պոլիս Չաղմաղճըլար եօղու-
ն 3ակոբեան խան վերնայարկ թիւ 15 :

ԱՍԻԱՅ տարեկան գինն է մէկ Օսմանեան ոսկի կանխիկ, Գա-
ւառաց թղթատարութեան ծախքը տոնողին վրայ է :
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակը պէտք է ուղղել « Յ. Խան-
ճեան » հասցեով, որոյ անվճարները չեն ընդունուիր :

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1873 ՌԵՃԷՊ 17

ԵՐԵՎԱՆԻ 28 ՕԳՈՍՏՈՍ 1873

Ն. Տ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 9

ԹԻԻ 144

Ա.ԶԳԱՅԻՆ

Երեւոյան թուով գրեցինք եւ կտր-
ծեմք ներկայ ազգային խնդրոյն մէջ
մեր ունեցած կարծիքը բաւական կըր-
ցինք հասկըցընել թէ՛ ինչպէս Ս. Պատ-
րիարքին հրաժարականը ետ առնուի
տրուելով իւր պաշտօնավարութեանը
մէջ վերահաստատուեցաւ, նոյնպէս
եւ Գաղ. ժողովոյ հրաժարականն. ետ
առնուի տալով, զայն իւր պաշտօնա-
վարութեանը մէջ վերահաստատուելու
համէ, հանդերձ իւր պակաս անդամները
ընդունելով :

Այս կարծիքն յարգելիոս պատ-
ճառն այն է, որ չուզեցինք երեսփո-
խանութեան որոշումէն դուրս խնդիր
յարուցանել հաւատարմութե՛ Ս. Պատ-
րիարքն իր պաշտօնին մէջ վերահաս-
տատուելու նկատմամբ տրուած որո-
շանաւորման երեսփոխանաց ազատ համոզ-
մանման արդիւնքն է :

Սակայն կը ցաւիմք որ մեր սոյն
լինէն Կոնստանթնուպոլիս չէ եղեր, զի
ամանա կիմանամք որ երեսփոխաններն, որք
հաւորութեան եղեր լինէ՞. ժողովոյն մէջ տըր-
ւած որոշման նկատմամբ ազատորէն
կարծիք յայտնել, վախցել են իրենց
մէջ միմեքոր զայտուել եւ յատկապէս բեր-
ւած չըհանակիրներուն ներկայութե-
ւէն, որ ձեռք կուտեն, հետեւաբար
լաքաթ օր այդ երեսփոխանները միա-
յալով — աշխարհական եւ եկեղեցական

ստան — բողոքագիր մը պատրաստել
են՝ ընդհ. ժողովոյ դիւանին մատու-
նելու համար, որոյ խնայող սա է
թէ՛ վերջին ընդհ. ժողովոյն մէջ ճընշ-
ման եւ սպառնական յայտնի ցոյցքե-

րու տակ գտնուելով չեն կրցած փի-
ճաքանութեան ենթակայ գտնուած
խնդրոյն վրայ ազատորէն կարծիք յայտ-
նել, այլ յակամայից ստիպեալ իրենց
կարծիքը զոհած եւ լուր թեամբ ձեռ-
ուտելու դաշնագին դէմ ապահոված են
անձերին, հետեւաբար կը խնդրեն որ
սոյն խնդրոյն համար յատկապէս ուրիշ
ժողով մը գումարուի զաւթիոյ եկեղե-
ցին եւ ժողովն ալ դուրսի վախճան
դիւանին երեսփոխան կարենայ ազա-
տորէն փիճաքանել եւ կարծիք յայտ-
նել :

Սոյն բողոքագիրն աւելն 40 ե.
րեսփոխանք ստորագրել են եւ չեմք
դիտել թէ՛ տակաւին քանի երեսփո-
խանք պիտի մասնակցին յիշեալ բողո-
քագրոյն :

Սոյն երեսփոխաններն կ'առար-
կեն եղեր թէ՛ Գննիչ յանձնաժողովոյն
կողմանէ լինէ՞. ժողովոյն մատուցեալ
տեղեկագրին վրայ բնաւ փիճաքանու-
թիւն չէ եղած եւ ոչ իսկ յայտնուած
է թէ՛ Ս. Պատրիարքն յանցաւոր ե-
լած է այդ քննութեամբ թէ՛ Գաղ. ժո-
ղովոյն :

Երկրորդ՝ կառարկեն եղեր թէ՛
Գաղ. ժողովոյն 11 յօդուածէ բաղ-
կացեալ բողոքագրոյն արդար կամ
անիրաւ ըլլալուն վրայ բնաւ որոշ գա-
ղափար մը տրուած չէ, որպէս զի կա-
րելի եղած ըլլար ըստ սինձ դատել
թէ՛ զՍ. Պատրիարքն եւ թէ՛ Գաղ. ժո-
ղովն :

Մեք որչափ կը փափաքեմք որ
ներկայ խնդրին խաղաղութեամբ եւ
կարելի եղածին չափ շուտով վերջանայ
առանց ժողովրդական յուզման պատ-
ճառ ըլլալու, կարծես խնդրին ալ այն

սպտիճան երթալով կը կնճուտի, որով
կը կասկած լիմք թէ՛ մի գուցէ մեր փա-
փաքանոց հակառակ հետեւանքներ
ունենայ, եւ ցաւալին այն է որ մեր
սոյն կասկածն արդէն հաւանականու-
թեան էերպարանք ստացած է :

Ասկից զատ մեք կը փափաքեմք
նաեւ, որ սոյն խնդրոյն խաղաղու-
թեամբ եւ շուտով վերջանալուն հա-
մար ընդհ. ժողովն ազատ թողուի օ-
րինաւորութեամբ փիճաքանելու, որոյ
համար ալ երկու շաքաթ շաքառակ
ժողովրդեան հրաւերներն ու յորդոր-
ները կրցինք որ օրինապահութեամբ
վարուի, երեսփոխանութեան վրայ ազ-
դեցութիւն չը բանեցընէ եւ ժողովոյն
բարեկարգութեանը նախանձախնդիր
ըլլայ. սակայն կը ցաւիմք որ Ս. Պատ-
րիարքը պաշտպանել ուզող մեկ քանի
անխոհեմ անձինք յանդգնած են իրե-
րն այն փիճակին հասցընել, որ այսօր
երեսփոխանք բողոք կը բառնան իրենց
դէմ՝ ի գործ դրուած ճնշման եւ ըս-
տառնալեաց դէմ :

Կը պատմեն թէ՛ փոխանորդ Տէր
Հայրն աւելի աշխատած է վարձեալ
անձինք գտնելով երեսփոխանութեան
վրայ ազդեցութիւն բանեցընելու հա-
մար, ինչպէս երեւոյան Օրագիրն ալ
բաւական բացայայտ կերպով հասկը-
ցուցած է այս կէտը :

Ասի եթէ սննդդ է, բնաւ պատիւ
չը բերեր փոխանորդ Տէր Հայր եւ մեք
կը փափաքեմք որ փոխանորդ Հայրն
այս մասին հրապարակաւ բացատրու-
թիւն մը տալ յարեհաճի յանդորրու-
թիւն դայթակղեալ մտքերու :

Ահաւաստիկ Ս. Պատրիարք Հօր իր պաշտօնավարութեանը մէջ ունեցած 11 տեսակ պակասութիւնները պաշտօնակող այն բողոքագիրն, զոր Քաղ. ժողովն մատուցած է պաշտօնապէս Ընդհ. ժողովոյ Քննիչ Յանձնաժողովոյն :

Գերապատիւ Ատենապետ Սրբազան Քննիչ յանձնաժողովոյ

Պատուարժան ժողովոյդ 7 Օգոստոս եւ 1 թուահամար գրութիւնն ստացանք :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ հըրաժարեալ Քաղ. ժողովոյն մէջ անհամաձայնութեան տեղի տուող խնդիրը Սահմանադրութեան գործադրութիւնըն ըլլալը արդէն յայտնի է. եւ այս ալ ոչ թէ Սահմանադրութեան բառական խնդիր է, այլ ոգւոյն եւ սկզբունքայն խնդիր. ահա քանի մը օրինակներ տանք, որոնց մանրամասն բացատրութիւնն ամբողջ վարչութեան արձանագրութեանց տուածներուն մէջ կը գտնուի, զոր ցուցնել պատրաստ եմք :

1. Վանայ խնդրոյն մէջ առանց քննութեան եւ առանց դատաստանի Պօղոս վարդապետը պաշտօնէ կը դադարեցնէ, եւ առանց կրօն. եւ Քաղ. ժողովոյ դիտութեան կաքսորէ :

2. Ըստ որոշման Ընդհ. ժողովոյ ի Ս. Երուսաղէմ քաջուած հեռագրին վրայ Ն. Սրբազնութեան տուած բացատրութիւնը գործադրելի չը գտնուեցաւ. եւ յետոյ մինչդեռ Ս. Պատրիարք Հայրը կրպէր թէ վարչութիւնը հրաժարած ըլլալուն ինք այդ հեռագիրը զանկէր է, հաստատուեցաւ թէ կրօն. ժողովը գոյութիւն եւ մայիս 1ին ալ նիստ ունի եղեր, որուն դիմած չէ Ս. Պատրիարք Հայրը մայիս 3 ին քաջած հեռագրին համար :

3. Կիլիկիոյ կաթողիկոսին իրաւատութեան սահմանը առաջնորդական խնդրոց մէջ :

Ս. Պատրիարքը Սահմանադրութեան հակառակ կառաջարկէր Կիլիկիոյ կաթողիկոսին յանձնել այն պաշտօնը, որ Կեդր. վարչութիւնն ունի ինչպէս ամեն գաւառաց, նոյնպէս եւ Կիլիկիոյ գաւառաց վրայ :

4. Քաղ. ժողովոյ որոշման թուղթը, որով Ս. Պատրիարք Հօր ամսականին խնդիրը կը ծանուցուէր առ Տնտես. խորհուրդն, ի ներկայութեան Տնտես. խորհրդոյ Ս. Պատրիարքէն կը պատուաւրէ :

5. Քաղ. ժողովոյ որոշման հակառակ մուքաթա կը հաւաքէ :

6. Քաղ. ժողովոյ որոշման հակառակ Մշտ. Ս. կարապետի վանուց մու-

քաթայի պարտույ համար գիր գրելը կարգիլէ, մինչդեռ 33300 զրշ ցվերջ ապրիլի պարտական է Մշտ. Ս. կարապետի վանքը, որոյ վանահայրը Նորին Սրբազնութիւնն է :

7. Բալուի Առաջնորդին՝ խառն ժողովոյ որոշմանը հակառակ կերպով անոր դադարման պաշտօնագիր կը գրէ Նորին Սրբազնութիւնը :

8. Գատրփիւզի թաղական խնդրոյն մէջ հակառակ որոշման Քաղ. ժողովոյ Ս. Պատրիարքը հրաժարական կընդունի. եւ յետոյ ալ Քաղ. ժողովոյ որոշումը չը գործադրէր : Գատրփիւզի թաղականին բողոքն ալ առանց Քաղ. ժողովոյ ցուցնելու՝ Պատրիարքական փոխանորդը ի քննութիւն Տնտեսական խորհրդոյ կը յանձնէ. եւ Տնտես. խորհուրդն ալ ստիպողակաւ նութիւն կուտայ այդ խնդրոյն :

9. Բարձրագոյն Գրան նախարարայ որոշուած այցելութիւնները մեծաւ մասամբ եւ ժամանակին չը կատարելը :

10. Ս. Պատրիարք Հայրը իր գահակալութեան օրէն սկսեալ 10000 զանական կը պահանջէ հակառակ նախորդ վարչութեան կրկին որոշմանց, որոց մէջ Ս. Պատրիարք Հայրը համարձակուած է : Այս պատճառաւ զ 1 Մայիս ներկայ տարւոյս 28992 զրշ պարտական է Ս. Պատրիարքը Կեդր. Սնտուկին :

11. Սկիզբէն մինչեւ վերջը Ս. Պատրիարք Հայրը նախատանօք կը վարուէր ժողովականաց եւ ժողովոյ դէմ, մինչեւ օտարին ըրած անարգանաց իրաւունք տալէ զատ, Նորին Սրբազնութիւնը ալ սկսաւ անարգել եւ խարդախ խանութներ. Քաղ. ժողով մը ժողովարանէն դուրս ալ կը վաճառուի եւ կը ծեծուի ալ :

ԱՆԳԱՄԳ

Հրաժարեալ Քաղաքական ժողովոյ

9 Օգոստոս 1873

Ազգին մէջ դանուած պատուաւոր եւ օրինասէր անձինք այս օրերս իրենց մէջ սա իմաստով կը խօսին թէ՛ կը վայելէր երեսփոխաններէ ոմանց եւ երեսփոխան չեղող ուրիշ քանի մը անձանց վերջին ուրբաթ օր ջրհանակիրներ վարձելով Ընդհ. ժողով բերել զանոնք, եւ երեսփոխաններէն ոմանց ալ երբեմն աղ վարձեալ պէտք պիտի չիւնարներուն դառնալով « Պօռացեք ժամանակն է » ըսելը :

Այս անձինքն այդ երեսփոխանաց անուններն ալ կուտան մեզ, բայց մենք

չեմք ուզեր այս անգամ հրապարակ հանել զիրենք :

Ըստ մեզ ազգին պատուոյն համաձայնութեան երեսփոխանք խնդիր ընելու են Ընդհ. ժողովոյ դիւանին, որ այդպիսի երեսփոխանները քրննութեան ենթարկելով, պէտք եղած պատիժը տայ իրենց. զի Հայոց ազգին պաշտպանութիւնն, զորքն ու զէնքը բարեխնամ կառավարութիւնն, անոր զօրքն ու զէնքն են, եւ ոչ ոք իրաւունք ունի այս ու այն վարձելով զօրքի պաշտօն կատարել տալ անոնց. ասոր ոչ օրինաւորութիւնը կը ներէ, եւ ոչ բարեխնամ կառավարութիւնը :

Հ Ր Ա Ի Է Ր

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒՄԱՆՍ

Մեծ. Երեսփոխան Էֆէնտիք

Ազգային վարչութեան Քաղ. ժողովոյ հրաժարման խնդրոյն վրայ վերջին տնօրէնութիւն ընելու համար վերստին Ազգ. ժողով գումարել հարկ տեսնելով Ընդհանուր ժողովոյ դիւանը, կը հրաւիրեմք զհամայն Երեսփոխանս առաջիկայ ուրբաթ օր (Օգոստոս 31) գալ իրենց նուիրական պարտքը կատարել :

Ասեանը պիտի բացուի ի ժամվց եւ ժողովոյ գումարումը պիտի լինի ըստ նախորդ նստին ի Մայր Եկեղեցւոյ, ու զԳումարաբոուի (1) :

Մնամ աղօթարար

Պատրիարք Կ. Պօլսոյ

ԽՐԻՄԵԱՆ

29 Օգոստոս 1873

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պօլսոյ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Պայլը Ալի իլէ իրան տէվլէթ պէյնինտէ վագը օրան հուտուտ մէտէ լէսինին հալլ ու թէսվիյէսի խուտուտունա տայիր իրան Շահը հալլէթլէրինին Տէր սատաթթաթ պուլունուտը ու էսնատէ, Բարիզ Էֆէրի Մեղիք խան վէ նէզտի Սալթանաթը Սէնիէէ, նին քէզալիք իրան սէֆիրի Մուհալիմ

(1) Մեր գիտողութիւնն այս է որ կա ժողովը դանիակ ըլլայ կամ Երեսփոխանաց խօսելու եւ վիճելու ազատութիւնն բունաբարուելու նկատմամբ պէտք եղած ասպակութիւնն հողացուի, առանց ասոր չեմք կարծեր որ երկրորդ անգամ խաբուող երեսփոխան դանուի :

հազարէնէն մէկ հազարէնէն
ընամիկէ վերմիշ օլտուղու ճիհէնէն,
մէկէնէն մէկըբիւրէնին բէք աղ վագթ
դարձնտա հիւսնի սուրէնէն հալ ու
թէսվիյէ օլտուհաճաղը մէմուլ տուր:
— Տէր սաաթէթտէ քեռային Շիր-
քէթի իրանիյէի պահարիյէ հաաթէթտ-
նէսինտէն ախղ օլտուհաճաճ մալիւմաթէ
կէօրէ, կէչէնէնտէն զուհուր իտէն չէ-
տիտ ֆուրթուհաճաճ էսնապընտու, Գարա-
տէնիյէի վագթուր հիշ պիր կէօնա
թէնէֆաթ վուգու պուլմամիշ տըր,
ֆագաթ մէկըբիւր տէնիյէի իրիլի ու-
ֆագլը եէլքէն սէֆինէլէրին դաեաթ
թէնէֆաթ միգաաթի 170 է պալիլ
օլմուշ տուր:
— Սուլթանիյէ նամ վագթը Հիւ-
նաեուին ֆուրթուհաճաճ պէտնտէ,
իտտէթի հալմանն թէղբիտ վէ տէվամ
իտէնէլինի անլայարապ, տէր հալ Սի-
նապ իրմաննա սըղըշմիշ, վէ հալմա
թէսքին օլտուղտան սօնրա հիշ պիր
թարաթը պիլէ զէտէլէնմէքսիլին Տէր
սաաթէթ իրմաննա միւլմաթթէթ էթ-
միշ տիր:
— 143 նումէթուլ նուսխէմիլին
իւլիւննի սահիֆէսինին պիրիննի սիւ-
թուհաճաճ, պէշ զըթա սէֆինէսի
տէրճ օլտուհաճաճ եէրտէ, սէհվէն պիր
զըթա սէֆինէսի թէրթիպ օլտուհաճաճ
տուր:
— Ղաղէթամըղտա միւնտէրիճ օ-
լտուհաճաճ տաղմուշ վէ էօլմուշ
պըթըղը վէ սագալը պիր շօնուգ-
մաաթէսինն տայիր իսիլաաթ իւլ իֆ-
քեար զաղէթաթընն 66 նիւմէթուլ
նուսխէսիւտէ, մէկըբիւր հալմաթիսին
սագալը վէ պըթըղը պիր եալան օլ-
տուղտու վէ պուհա տա իսպաթ,
մէկըբիւր սագալը շօնուգ բէտէրինն
շու մաաթէի քիմսէնէ պէեան իթմէք-
սիլին շօնուղու տէֆին իթմիշ օլմաթը
իմիշ:
Էքսէր զաղէթալարտա պու կիպի
հալմաթիսին տէրճ օլտուհաճաճ հալտէ,
հալմաթիսի եալան մուհաթըրի կէօ-
ղիւմէ կէօրտիւմ եալաթ օլտուհաճաճ
լուհաթէմ տա, մալիւմաթը վար տէ-
մէզ, իլա, իշիտիւմիշ տիր, վէ եալաթ
իսպաթը ալընիւշ տըր տէր, վէ պու սէ-
սէպլէ օլ հալմաթիսին սահիհ եալաթ
զայըր սահիհ օլմաթընա տայիր մէհաթ
օլմաթը:
Վէ էկէրչի, զաղէթաթընտա հա-
լաթիս տէրճ իտէն պիր մուհաթըրի,
իսիլաաթ իւլ իֆքեար զաղէթաթը
մուհաթըրի էֆէնտինի զանն ու էֆ-
քեարը դալիլէսիննէ, պիր վուգու-
թի պալը ուճուհաթ պուլմուհաթ կէօր-
մէտիքնէ անըն հագգընտա շահատէթ
մէհաթ օլմաթըր, վէ պէօյէ, այնէն

կէօրիւմէմիշ վէ քիմսէլէր պիլէ իշիթ-
մէմիշ, լաքին մուսխէթան մէյտանէ
շըղմիշ պիր հալմաթիսի իշիտիւմիշ տիր
տէյո- զաղէթաթէ տէրճ իթմէք, եա-
լան հալմաթիս եալմագ տիմէք իսէ,
եինէ զաղէթաթի մէկըբիւրէն 64 նիւ-
մէթուլ նուսխէսինտէ, Սիսալիճ ճի-
վարընտա պիր տուր զաղէթըն տօլուր-
մուշ վէ վիգայէի նախուսու իշին կէօ-
պէինի Գարաթըր վէ նիհայէթ իւլ իլէ
պօլմուշ վէ չիւրիւքիւքտէ տէֆին էթ-
միշ օլտուղու պիր բէշ օլլան շօնուղու
հալմաթիսի էկէր իշիթմիշ վէ եալաթ
իշիտիւմէն իշիտիւմէ հալմաթիսի սահի-
հա տէյու եաղըրղ իսէ, շահատէթի
մէհաթ օլմաթըր ճիհէթիէ եալան տըր-
վէ էկէր չի, շու հալմաթիսին եալան
օլտուղուհաճաճ գապուլ իթմէզ իսէ, տի-
մէք քի, իպթիաաթընտան սօնուհա
գաաթը շահատէթի մէհաթ օլմաթը
հալտէ պուլմուհաճաճ օլմաթը տըր:
— Շիւմայի թէլիֆիդ նամ վագթը
Հիւմաեուին Գարա տէնիյէի պէվքէն
իմանը բիշիւհաճինտէ էսնաթ ֆուր-
թուհաճաճ պիր շօգ մէշագգաթա տիւ-
շար օլտուղտան սօնրա Տէրսաաթէթ
մալմաթթէթ էթմիշ տիր:
Մէկըբիւր վարթը թէհիլքէտէ պու-
լուհաթիւղուհաճաճ տէնաթաթ թէքմիլ
եիւքիւնի տէնիյէի աթմիշ, վէ սէրէն-
էրինի տէսթէրէլէմիշ իսէտէ, ֆայիտէ
պուլմաթը վէ գարաթէ ուղրաճաճաթ
սըրաթէ, Գէֆաթընա նամ վագթը եէ-
թիշմիշ վէ անըն մուսխէնէթի իլէ իսէ-
լաա օլմուշ տուր:
Մէկըբիւր իքի վարթըր օլ էսնա-
տէ տէնիյէին 11 քիշի գուրթմըրմը-
լար տըր:
— Վարիտ օլան իսպաթէ կէօրէ,
Գէվքէն բիշիւհաճինտէ 67 բարէ սէ-
ֆինէ թէլէֆ օլմուշ: Վէ ֆուրթուհաճաճ
կիճէսինին սապահըր 263 պօղուլմուշ
աաթէլէրին գարաթէ սիւրիւլմիշ վէ
հիւքիւմէթի մահայիյէ թարաթընտան
շըղարըրաթ տէֆին իտիլմիշ տիր:
— Խարիճիյէ նաղըրը Բաշիտ բաշա
հաղէթիլէրինն եալընքի շարձապա
կիւնի Տէրսաաթէթէ ալտէթ իտէնէք-
լէրի մէմուլ տուր:
— Կէչէն սալը կիւնի Սընալուտ
քէօյիւնտէ պիր մաաթէն քէօմիւր մա-
ղալաթընտան զուհուր կէլէն հարիք
տէօթ կիւն տէվամ իթմիշ, վէ պէօյէ
քէօմիւր մաղաղալարընտան արա սըրա
գաղաթըն զուհուրի նօղսան օլմաթը-
ղընտան նաշի, պուլտան պէօյէ քէօ-
միւր մաղաղալարընտան մահայիլտէն
ուղաղ ճա մաղաղալարտա մահֆուլ ի
տիլմիլինն տար ճանիպը հիւքիւմէթ
տէն թէնպիհ օլտուհաճաճ տուր:
— Կէչէն բաղար կիճէսի էլմա տա-

ղընտա թուլուհաճըրար 15 եաղընտա
պիր Սէէմ շօնուղուհաճաճ իւզէրինէ հիւ-
ճիւմ էթմիշէր, վէ էլպիսէսինի բար-
շա բարշա էթտիքտէն սօնրա, պը-
շագլա պիր իքի եէրինի եարալարաթ,
սալուշմուշար տըր: զանն օլտուհաճաճ
ղուհա կէօրէ, մահայի մէկըբիւրտէ քա-
րաղօլմաթէ օլմաթըր տըր, զիրա մէհ-
րուհ իքի սաաթ սօղապտա գալսըրգ-
տան սօնրա, էհալիտէն պիրի էղահա-
նէյէ թէսլիմ էթմիշ տիր:
— Գարա տէնիյէի Լիւլիլի Գըլը-
սընտա 27 չէքտիրի իլէ 61 քիշի թէ-
լէֆ օլմուշ տուր:
— Խալսմին օլտուհաճաճ կէօրէ,
կէչէն շէտիտ ֆուրթուհաճաճ եիւզիւնտէն
Գարա տէնիյէի 1500 գաաթա աաաթ
թէլէֆ օլմուշ տուր:
ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ
Սպանիա Վալանս 3 սեպ-
Գարլիսթըր 8000 նէֆէր սէշմէ
պալը պօղուղու եէնիտէն մէյտանա
շըղմիշար տըր:
Վիէննա 4 սեպ-
Բրէնս Սպրէնօլիշ շէհիրտէն հա-
րաքէթիէ, Բարիսէ վէ անտէն Վիշիյէ
կիտէնէյի սէօյէնսէքտէ տիր:
Վիէննա 5 սեպ-
Տիւն գօլէրաճա 63 վուգուաթ օլ-
մուշ տուր:
Վիէննա 5 սեպ-
Ֆօնտօլար հագգընտա պօրսաաթ
զուհուր կէլէն մուհաթէնաթէ ֆիւթ-
լար եիւքսէլմիշ տիր:
Վիէննա 7 սեպ-
Իմէրաթօր Վիէննայէ ալտէթ իթ-
մէքտէ տիր: միւնէրրէտ սուրէթտէ
թաաթիպ օլտուհաճաճ կէօրէ, ի-
թալիա գրալը պու ալըն 17 սիւտէ շէհ-
րէ միւլաթըլէթէ 4 կիւն արամ իտէ-
նէք տիր:
Տիւն գօլէրաճա 78 վուգուաթ օլ-
մուշ տուր:
Օտէսա 7 սեպ-
Իմէրաթօր տիւն ախաճաճ սաաթ
սէքիլտէ ալիմէթ էթտի:
Իմէրաթօր պէեալ գարթալ նը-
շանընն պէօյիւք գօրաթուհաճաճ իս-
րիլիյէ նաղըրը Բաշիտ բաշապա վէրմիշ
տիր:
Նաղըրը միւլաթիլէյէ իքրամէն,
շէհրի մէղպուր պէլէտիյէ մէհիսի պու-
աղաճաճ պիր ճէսիմ զիւրաթէթ քէչիտէ
էտիյօր:
Բարիլ 5 սեպ-
Ֆրանսա ճուհուրիլէթի ըէիսինին
սէրլի գարանմաղտան էվլէլ Վիէննայէ
կիտէնէյի մէմուլ տըր:

ԻԼԱՆ

Կիրակի կիւնիւնի սաաթ 3 տէն
6 պուշուղա գատար Գում Գարու Մայր
Եկեղեցի թանգարանընտա վարդուկ
եայն Բարսեղ Էֆէնտի քէնտու. Կայի.
տէի ճէտիտէսի իւղըէ Գրաբար տէրս
վէրէճէք օլտուղունտան, ճիւմէ ար.
զուքէշ պուլունան վէ ալէլ խուսուս
քէնտի անա լիս անընտան մահրում
գալմըշ օլան էրմէնիւնի տալէթ իտէր
պունունյա պէրապէր հաթթատա պիր
տէրս ալարադ ալ միւստէթտէ քէմա.
ը սուհունէթլէ քէնտի անա լիսանլա.
ընը օգումաղա եաղմաղա վէ սէօյ.
լէմէկէ միւքթտիր օլապիլէճէ. քէնտի
վէ քէնտուսի պուլ խուսուստա ֆէտա.
քէտարանէ չալըշպ պիր բարա իսթէ.
մէյէճէկիւնի գալիէն վատ իտէր :

Պունտան պէօյէ դաղէթամըղըն տէօր.
տիւնճիւ սահիֆէսի սիւթուլ լէրինտէ տէր.
օլունանագ իլանաթըն պէհէր սաթըրընա
աթթիտէթի թարիֆա իւղըէ իւճրէթ ալընա.
ճագ տըր :

1	տէֆա իչիւն	60	բարա
2	»	»	45
3	»	»	40
4	»	»	35
5	»	»	30
8	»	»	25
12	»	»	20
25	»	»	15
50	»	»	10

Ալթը այլըք վէ պիր սէնէլըք իլանաթ
իչիւն այրընա բաղարըք օլունուր, վէ պի.
րինճի սահիֆէյէ վաղ օլունանագ իլանաթ
իչիւն պիւտտէ կէօսթէրիլէն թարիֆա իւ.
զէրիլէ 20 0/0 գամ օլունուր :

Թիւրքէ, Ծրանսըղճա վէ իթալան.
ճա վէ էրմէնիլէ լիսանլէրտէն եէքտիկէրի.
նէ թէրճիւմէ իլէ, կէրէք տալման վէ կէ.
րէք թիւճճարճա պիւ ճիւմէ էվրագ տէֆ.
թէր, վէ մէգթիւր լիսանլէրտէն արգուհալ
վէ բարթթօ վէ պունա տայիր թահիրաթ
մաթպունամըղ իտարէսի օտաւընտա հիւս.
նիւ սուրէթլէ վէ էհվէն ֆիաթլէ թէրթիւ
վէ թանգիւմ օլունանագտա տըր :

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՆԱԽԱԿԻԹԱՐԱՆ
ՅՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
ՅՕՐԻՆԵԱԼ
Ի ԽՈՐԷՆ. ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԷ ՆԱՐ—ՊԷՅ
Գին 1 ֆրանք 25 սանթ.
Այս դասագրքի պէտքն զգալի կը թուէր
մեզ. ուստի խնդրեցինք Գեր. Խորէն Ե.

պիսկոպոսէն, որ իվաղուց պատրաստած ու.
նովաւ. գտա տուած ձեռագիրն անգամ մի
եւս աչքէ անցնելով մեզ յանձնէ զայն ի
սպագրութիւն Նորին Սրբադնութիւնն ըն.
դունեց մեր առաջարկութիւնը, եւ ի լոյս
ընծայեցինք զայն ի մեր հաշիւ :

Մեզ չվայելեր զովաբանել այս գիրքը
դասատուք կարող են փորձով անանել եւ
յինքեանց վիայել սորա մեթոտին առաւել.
լութեանը :

Կը ծախուի ի Գրատան փարիզու ի Յա.
կոբեան խան թիւ 13 եւ ի գրատան Պաղ.
տասար աղայի Սրապեան ի Մերձան չարշը
թիւ 29 եւ ամեն գրաւճառաց քով :

Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

Ինսանա արիւղ օլան սըղը իլլէթի սօ.
ղուգտան հասըլ օլմա իսէ աէ պու քէմիք
իչինտէ ֆէնուգպիր սարը սղտան իպարէթ
օլուպ, ֆաղաթ պունուն պաղըսը վտղթը
կէչմիշ վէ լայըղը յա թէմէլ թուլմուշ վէ
պաղըսը էթ իլէ քէմիք արտաւընտա գալմըշ
աղըրյա պաշգաճա մալլուճէ օլունանագ վէ
հըսս իլէ Ալլան թատլէտ Եուղուլ իլլէթին.
աէն վէ մէրտղտան միւնաաղտան արիւղ օ.
լան եէլտէն պաշգա եալընըղ սօղուգտան
հասըլ օլան սօղուգ օն սէնէլիք տալիս օլսա
տա եինէ չարէսի ֆուլունմագ վէ էօքսիւ.
րիւկէ վէ կէօկիւս թըգանըլընա, պէլ կէվ.
չէքիլիկ վէ մագաթտա բէյտա օլան սըղըյը
սայասըլա մալլուճէ վէրմէք իւղըէ սարըլըք.
տա քէսըլ մէշհուր ուստա Ալմոն պուլու.
նուր Մահմուա բաշա ճալիսինին ալլուսուն
տա օրթատաքի գահվէտէ իքթիլա իտէնլէ.
րին գահվէի մէգթիւրէ կէլլէլէրի վէ իճա.
պընա կէօրէ թարիֆ վէ էտվիյէսինի պուլ.
մագ իչիւն պունտան աղտէմ իլան իթմիշ
իսէտէ մէգթիւր իլլէթլէրին իլալէսի իչիւն
պու քէրրէ եինէ իլան իտէր :

Վէ սըղը իլլէթի 24 սաստա սըշարը
չըղարըրմ վէ գասըգ իլլէթինին իճրաճըն.
տա պուլունուրուգ :

Գառնընտան պասուր օլան ել սանճը
վէրիլ իսէ ճուլնտա իճրաճընտա պուլու.
նուրուգ :

ՅԱՆՈՍԻ

ՅԱՂԱԳՍ ՊԱՊԻՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՅ ՆՈՐԱ
ԵՒ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ
Ի Տպարանի Սրբոյ Կաթնէկէ Էջմէճէ
Ի Վաղարշապատ 1871

Գեր. Այվազեան Գաբրիէլ սրբազան
արքեպիսկոպոսին թարգմանութեամբըն Ս.
Էջմիածնի տպարանէն ի լոյս ընծայեալ այս
պատուական գիրքն ամեն բանասիրաց խո.
րին ուշադրութեան արժանի է :

Հաւանականաբար Գերմանացի հմուտ
աստուածաբանի մը գրչէն ելած ստեղծա.
կան անուամբ գրեթէ քրիստոնէական

հաւատոյ ամեն մասանց զեղծմանց վրայ ի.
մաստութեամբ կը խօսի, եւ մասնաւորա.
պապական եկեղեցւոյն հետդնտէ ընդ ու.
նած սխալ վարդապետութիւնները մէկիկ մ.
կիկ կը նշանակէ : Յանոսը վերջին պապա.
կան ժողովէն յառաջ գրուած՝ ոսկայն ժո.
ղովոյն ընդունելիք հերետիկոսական վար.
դապետութիւնը ժամանակին նշաններէն
զուշակելով կը խտրուակէ, եկեղեցական
իրաց եւ անցիկ խորին տեսութիւն, առող.
եւ անաչառ դատադրութիւն կերեւի այս գըր.
քին մէջ :

Իսկ Հայր Կէթէի առ Պիոս Թ. Վատի.
կանեան ժողովոյն եւ իւր կոնգալին դէմ գ.
րած հռչակաւոր թղթոյն թարգմանութիւն.
նը սոյն գրքին յաւելուածն է. կարծէ որ
ամեն մարդ կարգաւ Թարգմա. ութեան զ.
գեցկութիւնը գիրքին արժէքը աւելցու.
ցած է :

Գինն է ամենայն տեղ 36 դուրուշ :
Նաեւ Ս. Էջմիածնի մամլէն ելած են
հետեւեալ կարեւոր հրատարակութիւնք :

Զայն Բաղայի գին 19 դուրուշ :

Ագթառնիւնիւն Հայոց Միւնաս վարդա.

պետի Համեղեցոյ, գին 10 դուրուշ :

Բենիմին Ծրանիլիկ Կէթէի Գործ Ծէր.

տինանը Շմիլթի թարգմանութիւնն ի հեր.

մաներէնէ ֆ. Վարդանեան, գին 7 դրշ :

Սէֆէն Վարդապետի Ապարանց ոյ սա.

կըս Պահյանունեանց դարմի եւ Մամիկոն.

եանցն սեպի, գին 10 դուրուշ :

Ութառնիւն Եպիսկոպոս Հատուած առա.

ջին, Պատմութիւն Հայոց, գին 25 դրշ :

Աքահաճ Կաթնէկէի Կրթացոյց պատ.

մաղրութիւն անցիկ իւրոց եւ Նասր շա.

հին Պարսից, գին 20 դուրուշ :

Զատարիւն Կաթնէկէի Պատմագրութիւն.

գին 37 դուրուշ :

Պատմութիւն Տօնից անցիկ Սեւանա.

վանուց, գին 12 դուրուշ :

ԻՐԱԽԱԽՈՂ

Հայաստանեայց Լուսաւորչական Ս. Ե.
կեղեցւոյ դէմ Հոռմէականաց եւ մասնաւ.
րապէս հլ միական տարբերութիւնք մակա.
ղրեալ գրքին հեղինակին ըսածնուն եւ գը.
քով հրատարակս ծնունդ դէմ գրքիւն է
հոգեւոր բարձր իշխանութեան հրամանա.
եւ հաւանութեամբ սպեալ երեք հատոր
Գրքիւն տպագրութիւնը լմնցած է ու.
ղողը ամէն մէկ հատորը բաւալ իւրիւ
ստանալ. երեք հատորին մէկէն գինն է
բեսուն եւ երկու դրշ. իսկ երրորդին մ.
նախ տասն եւ երկու դրշ :

ԻՄԲԱԳԻՐ—ՏԵՕՐԼՆ ՏԷՐ ԼԻԼԳԻԸ
ԹՈՂՈՐ ԽՈՆՃԵԼՆ Թ. Գ. ԲԵՆՍԵՆ
ՃԵՄԵՏԵԹԻ ԻԼՍԻՅԷ ԹԱԳԻԱՆԼԻ